

آنها با اصل تحصیل
زن‌ها مخالف
نیستند. وزیر امر به
معروف آنها مفتی
خالد گفته بود
چیزی که اسلام آزاد
کرده است را ما حق
نداریم ببندیم.
مسأله ما اختلاط
است و باید این را
حل کرد

البته این طور هم نیست که یک طالب دیوبند، عزاداری شیعه را قبول داشته باشد. اومی گوید عقیده شیعه این است و حق دارد در حیطة خودش انجام دهد. سال پیش نماز عید فطر در افغانستان برگزار شد و مشکلی نبود ولی ممکن است به صورت موردی جلوی نماز را گرفته باشند و با کسانی برخورد کرده باشند. همان طور که در کشور ما هم رویه‌ها با استثناها فرق دارد لذا بنده دارم از رویه‌ها سخن می‌گویم و اگر نقلی به عنوان استثنا دیدید، نگویید پس این چی بود.

طالب و پشتون

افغانستان یک کشور با ساختار قومی بسیار پیچیده است. در مناطق پشتونی مثل پکتیا، پکتیکا، جلال‌آباد، کنر، قندهار و... چه در مناطق شرقی چه جنوب زندگی خیلی سنتی تر است. امریکایی‌ها در این ۲۰ سال هر ساختار شکنی که می‌خواستند، در این مناطق سنتی انجام دادند. مثلاً بامیان تبدیل شده بود به مرکز توریستی و در بنامیر مسابقات دوچرخه سواری دختران و پسران دائم برگزار می‌شد. ولی در همان دوره هم زن‌ها در خیابان‌های مناطق پشتونی تقریباً دیده نمی‌شدند.

سال گذشته قرار بود مدارس بازگشایی شود. روز اول سال تحصیلی دخترها به مدرسه رفتند و بعد از دوسه ساعت دستورالعمل آمد که دبیرستان‌های دخترانه باید بسته شود که بچه‌ها با گریه و زاری به خانه برگشتند. این قضیه برای من سؤال ایجاد کرد و من از حدود ۲۰ نفر طالب پرسیدم و بدون استثنا همگی گفتند بستن مدارس دخترانه کار غلطی بود. تا حدی که من گفتم شما که همگی مخالف هستید پس چه کسی موافق است؟! که آنها نام چند نفر از سران علمای بزرگ‌شان را به زبان آوردند که فشار آورده اند به هبه‌الله که ما مخالف بازگشایی مدارس هستیم. برخی هم می‌گویند این یک گروکشی از جامعه جهانی برای به رسمیت شناختن امارت اسلامی است چرا که ابزار فشار دیگری ندارند که خب یک فرضیه اثبات نشده است.

البته آنها با اصل تحصیل زن‌ها مخالف نیستند. وزیر امر به معروف آنها مفتی خالد گفته بود چیزی که اسلام آزاد کرده است را ما حق نداریم ببندیم. مسأله ما اختلاط است و باید این را حل کرد. قبل از ما معلم جوان مجرد در دبیرستان دخترانه تدریس می‌کرده است و ما مخالف این کار هستیم. البته مدارس مختلط هم وجود داشته و الان هم وجود دارد. من هم مشاهده کردم ولی چون مدرسه غیرانتفاعی بود، کاری به کارش نداشتند.

در مورد حضور زنان در محل کار هم مسأله‌شان اختلاط است. بخشی از زنان را خانه‌نشین کردند و به آنها حقوق می‌دادند یا زنان دورکاری می‌کردند تا فکری به حال قضیه اختلاط شود. وزیر امر به معروف‌شان می‌گفت ما با تحصیل تا دکتری و حتی بالاتر از آن مشکلی نداریم. همین الان رئیس دو بیمارستان تخصصی در کابل زن هستند که بیشتر امور زنان را در آنجا پیگیری می‌کنند. حتی در دوره قبل که سختگیری‌ها زیاد بود هم تنها رشته‌ای که زنان حق درس خواندن در آن را داشتند، طب بود چون پزشک مرد برای زن در امور خاص حرمت ایجاد می‌کند. در دوره جدید چند رشته که به نظرشان در شأن زنان نبود مثل مهندسی کشاورزی و... را حذف کردند و بقیه رشته‌ها را آزاد کردند.

با اینکه نگاه‌شان به مسأله، اختلاط است ولی به نظر من دارند افراط می‌کنند. مثلاً پارک‌ها را تفکیک کردند به خاطر چند تخلفی که دیده بودند، کلاً ممنوع شد چون مثلاً روزی که نوبت زنان بوده، مردها هم رفته بودند. در افغانستان دور پارک‌ها حصار وجود دارد. نکته جالب